

BUITENLANDSCH OVERZICHT.

Het is nu reeds anderhalf jaar geleden, dat de vredesconferentie van parlementsleden van verschillende natiën een ontwerp in het licht zond betreffende oprichting van een internationaal hof van scheidsrechterlijke uitspraak over geschillen tusschen mogendheden. Zeer verstandig stuurde dat congres niet op onbereikbare idealen aan, maar dacht in het belang des vredes instellingen en maatregelen uit, strekkende om dreigende oorlogen te voorkomen.

Het ontwerp oogstte platonische bewondering; het werd hemelhoog geprezen en voorloopig ter zijde gelegd. 't Werd meer als teeken des tijds gewaardeerd dan beschouwd als een regeling, geschikt om door een groote mogendheid aan de anderen te worden aangeboden, of om het voorwerp uit te maken van een diplomatieke conferentie en vervolgens in den vorm van tractaten kracht van wet te verkrijgen. Het had al dadelijk een hooge historische beteekenis, maar meer ook niet.

Weinige maanden na de verschijning van het ontwerp nam het Venezolaansche grensgeschil tusschen Engeland en de Vereenigde Staten dreigende verhoudingen aan. In het laatst van 1895 verscheen de hoogdravende presidentiele Boodschap, ten aanzien waarvan men zich nòg tevergeefs afvraagt, hoe een bedachtzaam staatsman als Cleveland haar heeft kunnen uitvaardigen. Het jingoïsme aan gene zijde van den Oceaan vlamde op; Engeland bleef kalm en genoot korten tijd de sympathie van geheel Europa, welke het dadelijk weer verloor tengevolge van Jameson's inval, die tevens de aandacht van het Anglo-Amerikaansch geschil en van de gevaren der Monroe-leer afleidde.

Het geschil bleef slepend gedurende de onderzoekingen eener gemengde commissie en werd eindelijk uit den weg geruimd op een wijze welke alleen de Venezolanen, mopperend op hun achtergrond, onbevredigd liet. En zie, dezer dagen wordt uit dat ernstig conflict van ruim een jaar geleden het eerste verdrag betreffende een algemeen scheidsgerecht geboren. De twee in oorsprong en taal overeenstemmende landen die den wereldhandel beheerschen, sluiten den oorlog buiten.

Er is veel, wat een dergelijk verdrag juist tusschen het Vereenigde Koninkrijk en de Unie gemakkelijker te sluiten maakt dan tusschen mogendheden van het Europeesche vasteland. Engeland heeft in geval van oorlog altijd verkeer en zal altijd blijven verkeer in een bijzondere positie; het is *het* eilandenrijk. Voor Noord-Amerika geldt hetzelfde; zijn weermiddelen laat het in onvoldoenden toestand, mocht het in een oorlog geraken, dan zal die een zee-oorlog zijn. Uit den aard der zaak zal zulk een zee-oorlog voor de beide genoemde rijken veel nadeeliger zijn dan voor eenige andere, omdat de zee de hoofdbron van hun welvaart is. Zoo ligt een arbitrage-verdrag tusschen Engeland en de Unie voor de hand. Toch is het eigenaardig op te merken